

A bizalmas információkat az NMM titkosan kezeli, az érintett személy kifejezett hozzájárulása nélkül semmilyen személyes adatot sem hozhat nyilvánosságra.

Fontos kiemelni, hogy az NMM **nem egyéni panasz alapján jár el**, hanem hivatalból indít vizsgálatot. Azonban a látogatások helyszínének kiválasztása során figyelembe veszi az ombudsmanhoz érkezett jelzéseket. Az egyéni panaszokat az ombudsman az általános hatáskörében vizsgálja.

A szankció tilalma

Semmiféle szankció nem érheti azt a személyt vagy szervezetet, aki/amely az NMM-mel akár valós, akár hamis információkat közölt.

Az NMM vizsgálatának eredménye

Az NMM a látogatásról jelentést készít, amelyben összefoglalja a fogvatartottak ellátási körülményeivel és a velük való bánásmóddal összefüggő megállapításait. A feltárt visszasságok megszüntetése érdekében az NMM ajánlásokat fogalmaz meg a fogvatartási hely vezetőségének vagy felettes szervének. Az NMM jogalkotásra vagy jogszabály-módosításra is tehet ajánlást.

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Elérhetőségek

E-mail cím: opcat@ajbh.hu

Levélcím:

Alapvető Jogok Biztosának Hivatala – OPCAT
Nemzeti Megelőző Mechanizmus Főosztály

1387 Budapest, Pf. 40

Telefon: (06-1-) 475-7100

Fax: (06-1-) 269-1615

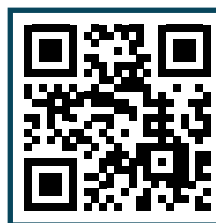
A Panasziroda nyitvatartási ideje:

- **hétfő:** 8.00 és 16.00 óra között,
továbbá előzetes időpont-egyeztetés esetén 16.00 és 18.00 óra között;
- **kedd–csütörtök:** 8.00 és 16.00 óra között;
- **péntek:** 8.00 és 12.00 óra között.

Helye: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 9–11.

Ha személyesen szeretné felkeresni a Panaszirodát, ezt a beadványában jelezze, vagy telefonon kérjen előre időpontot.

További információ:
www.ajbh.hu

Tájékoztató a Nemzeti
Megelőző Mechanizmusról
a fogvatartási helyek
dolgozói számára

Mi a Nemzeti Megelőző Mechanizmus (NMM)?

Az Országgyűlés 2011. október 24-én fogadta el a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni ENSZ-egyezmény fakultatív jegyzőkönyvének (OPCAT – Optional Protocol to the Convention Against Torture; a továbbiakban: Jegyzőkönyv) kihirdetéséről szóló 2011. évi CXLI. törvényt.

Ennek értelmében az NMM egy független ellenőrző testület, amely fogvatartási helyeken végez helyszíni ellenőrzést.

Az NMM feladatait 2015. január 1-jétől az alapvető jogok biztosa (ombudsman) és munkatársai látják el az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény alapján.

A Nemzeti Megelőző Mechanizmus feladatai:

- a fogvatartási helyek preventív látogatása, interjúzás a fogvatartottakkal, dokumentáció tanulmányozása;
- visszajelzések küldése;
- konzultáció a hatóságokkal;
- jelentések kiadása;
- ajánlások megfogalmazása.

Mi a fogvatartási hely?

A Jegyzőkönyv 4. cikke szerint fogvatartási hely, ahol az embereket valamely állami hatóság utasítására, kezdeményezésére, hozzájárulásával vagy elfogadásával megfosztják vagy megfoszthatják személyes szabadságuktól.

Az NMM széleskörűen értelmezi a fogvatartási hely fogalmát. Idetartozik tehát minden olyan állami, egyházi, önkormányzati, alapítványi vagy piaci szereplő által fenntartott intézmény, amelyet a fogvatartott valamilyen hatóság utasítása alapján a saját akaratából nem hagyhat el.

Fogvatartási helyek lehetnek például:

- büntetés-végrehajtási intézetek;
- rendőrségi előállítók, fogdák;
- pszichiátriai intézmények;
- egyes szociális intézmények (fogytékossággal élők otthona, idősek otthona);
- egyes gyermekvédelmi intézmények (gyermekotthonok, javítóintézetek);
- egyes menekültügyi intézmények.

Mi a vizsgálatok célja?

Az NMM feladata, hogy megelőzze a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés – mindezek együtt: rossz bánásmódok – megvalósulását a fogvatartási helyeken.

Mi a kínzás?

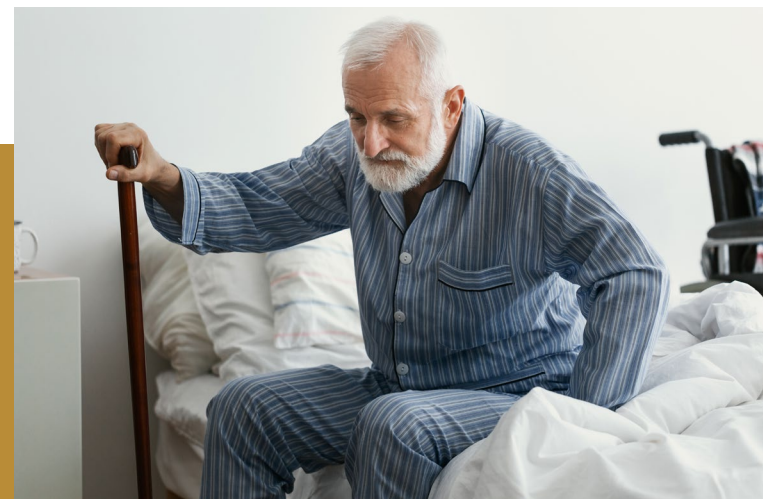
Kínzás minden olyan cselekmény, amellyel testi vagy lelki fájdalmat okoznak büntetés vagy vallomástétel kikényszerítése céljából.

Kínzás, ha a közfeladatot ellátó vagy hivatalos minőségben eljáró személy a tevékenységben tevőlegesen részt vesz, arra másokat ösztönöz vagy tud róla (pl. fogvatartottak közötti agresszió figyelmen kívül hagyása).

Mikor beszélünk kegyetlen, megalázó, embertelen bánásmódról?

Az ilyen bánásmódot gyakorló általában a megfélemlítés eszközeivel saját hatalmát növeli, a fogvatartottat sérti, megszégyeníti, őt fizikailag vagy érzelmileg bántalmazza. Embertelen bánásmódnak minősülhet például a fogva tartás, illetve a szabadságvesztés büntetés végrehajtására szolgáló helyiségek, az illemhelyek nem megfelelő/elhanyagolt állapota, a zsúfoltság, az elégtelen étellemezés, az orvosi ellátás hiánya és a fogvatartottak közeli családtagjaikkal történő kapcsolattartásának meggátolása, ha az az emberi méltóságot sérti.

Az NMM működése

A Jegyzőkönyv alapján az NMM jogosult:

- felkeresni fogvatartási helyeket;
- belépni a fogvatartási hely helyiségeibe, létesítményeibe;
- meghallgatni szabadon kiválasztott személyeket (fogvatartottat és dolgozót egyaránt);
- a fogva tartással kapcsolatos dokumentumokba korlátozás nélkül betekinteni, és azokról másolatot készíteni.

A fogvatartási hely vezetőségének biztosítania kell, hogy a fogvatartottakat bizalmas körülmények között, tanúk jelenléte nélkül hallgathassa meg az NMM.